

319/2006 Sb.

Zákon

ze dne 25. května 2006

O některých opatřeních ke zprůhlednění finančních vztahů v oblasti veřejné podpory, a o změně zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů

Vyhlášeno dne 30. června 2006, datum poslední novelizace 1. února 2022

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Některá opatření ke zprůhlednění finančních vztahů v oblasti veřejné podpory

§ 1

Tento zákon zpracovává příslušné předpisy Evropských společenství¹⁾ a upravuje některá práva a povinnosti osob ovládaných subjekty veřejné správy a osob účtující odděleně pro zajištění průhlednosti finančních vztahů mezi nimi a subjekty veřejné správy v oblasti veřejné podpory a dále postup Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže²⁾ (dále jen „Úřad“) v těchto věcech.

§ 2

Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) subjektem veřejné správy stát, územní samosprávný celek, jakož i fyzická nebo právnická osoba, pokud vykonává působnost v oblasti veřejné správy,
- b) osobou ovládanou subjektem veřejné správy právnická osoba, pokud se účastní hospodářské soutěže nebo ji může svou činností ovlivňovat a na jejíž činnost mohou subjekty veřejné správy vykonávat přímo nebo prostřednictvím jiné osoby či osob rozhodující vliv; má se za to, že rozhodujícím vlivem je vztah, kdy subjekt veřejné správy může ovlivňovat činnost této osoby prostřednictvím pravidel, jimiž se tato osoba řídí, nebo vztah, kdy subjekt veřejné správy je většinovým společníkem, disponuje většinou hlasovacích práv nebo může prosadit jmenování, volbu nebo odvolání většiny osob, které jsou statutárním orgánem nebo jeho členem, anebo většiny osob, které jsou členy dozorčího orgánu právnické osoby,

- c) osobou ovládanou subjektem veřejné správy působící ve zpracovatelském průmyslu osoba ovládaná subjektem veřejné správy, jejíž činnost, představující minimálně 50 % ročního úhrnu čistého obrátu³⁾, spadá do zpracovatelského průmyslu⁴⁾,
- d) osobou účtující odděleně fyzická nebo právnická osoba, pokud se účastní hospodářské soutěže nebo ji může svou činností ovlivňovat, která má subjektem veřejné správy udělená zvláštní nebo výlučná práva a která současně vykonává také jiné činnosti nebo poskytuje jiné služby, anebo které bylo svěřeno poskytování služeb obecného hospodářského významu⁵⁾ a která za poskytování těchto služeb dostává náhrady v jakékoliv podobě a která současně vykonává také jiné činnosti nebo poskytuje jiné služby,
- e) výlučným právem právo na vykonávání činnosti nebo poskytování služby v rámci vymezeného území udělené subjektem veřejné správy pouze jedné osobě,
- f) zvláštním právem právo na vykonávání činnosti nebo poskytování služby v rámci vymezeného území udělené subjektem veřejné správy jinak než na základě objektivních, přiměřených a nediskriminačních kritérií, které je uděleno omezenému počtu osob, nebo které poskytuje jedné nebo více osobám výhodu, která by mohla podstatně ohrozit možnost jiné osoby vykonávat tuto činnost nebo poskytovat tuto službu.

§ 3

(1) Osoba ovládaná subjektem veřejné správy eviduje údaje o veřejných podporách a jiných prostředcích poskytnutých jí subjekty veřejné správy přímo nebo prostřednictvím jiné osoby či osob (dále jen „veřejné prostředky“). Evidence obsahuje údaje o

- a) osobě, která veřejné prostředky poskytla,
- b) právní skutečnosti nebo důvody poskytnutí veřejných prostředků,
- c) výši poskytnutých veřejných prostředků,
- d) účelu, na který byly veřejné prostředky poskytnuty,
- e) způsobu použití veřejných prostředků.

(2) Za poskytnuté veřejné prostředky podle odstavce 1 se považují

- a) náhrady ztrát,
- b) vklady do základního kapitálu a jiných kapitálových fondů, které tvoří vlastní kapitál,
- c) dotace, návratné finanční výpomoci a úvěry poskytnuté za zvýhodněných podmínek,
- d) vzdání se práva na podíl na zisku nebo upuštění od vymáhání pohledávek,
- e) vzdání se práva na obvyklý výnos za poskytnuté veřejné prostředky,
- f) prominutí daně nebo příslušenství daně,

g) jiné obdobné prostředky.

(3) Ustanovení odstavce 1 se nevztahuje na osoby ovládané subjekty veřejné správy

a) u nichž za dvě účetní období bezprostředně předcházející účetnímu období, ve kterém byly veřejné prostředky poskytnuty, roční úhrn čistého obrátu nepřekročil částku odpovídající 40 000 000 EUR,

b) poskytující služby, u nichž nemůže dojít k podstatnému ovlivnění obchodu mezi členskými státy Evropských společenství, nebo

c) které jsou oprávněny přijímat vklady od veřejnosti a poskytovat úvěry na vlastní účet,

1. u nichž za dvě účetní období bezprostředně předcházející účetnímu období, ve kterém byly veřejné prostředky poskytnuty, aktiva celkem nepřekročila částku odpovídající 800 000 000 EUR, nebo

2. pokud jsou do nich vklady z prostředků subjektů veřejné správy vkládány za běžných obchodních podmínek.

(4) Osoba ovládaná subjektem veřejné správy je povinna uschovávat evidované údaje o veřejných prostředcích po dobu 5 let od konce účetního období, ve kterém byly veřejné prostředky poskytnuty. Pokud byly veřejné prostředky použity i během dalšího účetního období, pětiletá lhůta začíná běžet až od konce tohoto účetního období.

(5) Osoba ovládaná subjektem veřejné správy je povinna údaje o veřejných prostředcích evidované podle § 3 poskytnout na žádost Úřadu, a to ve lhůtě stanovené Úřadem, která nesmí být kratší než 15 pracovních dnů. Úřad lhůtu během jejího trvání na žádost prodlouží, existují-li pro prodloužení vážné důvody.

(6) Údaje získané podle odstavce 5 Úřad předkládá Komisi Evropských společenství (dále jen „Komise“) na její žádost.

§ 4

(1) Osoba ovládaná subjektem veřejné správy působící ve zpracovatelském průmyslu ⁴⁾, jejíž roční úhrn čistého obrátu za bezprostředně předcházející účetní období je vyšší než částka odpovídající 250 000 000 EUR, má povinnost předložit Úřadu výroční zprávu ⁶⁾, řádnou účetní závěrku ⁷⁾ a zápisy z valných hromad konaných v tomto účetním období, a pokud v nich nejsou obsaženy, předloží také údaje o

a) změnách základního kapitálu a jiných kapitálových fondů, které tvoří vlastní kapitál, a uvedení souvisejících podmínek, zejména údaje o druhu, formě a podobě akcií, o samostatně převoditelných právech, o zatímních listech a dluhopisech,

b) dotacích a návratných finančních výpomocích,

c) úvěrech poskytnutých subjekty veřejné správy osobě ovládané subjektem veřejné správy, a to včetně specifikace úrokové míry, podmínek a zajištění úvěrů,

d) zajištění úvěrů poskytnutých subjekty veřejné správy osobě ovládané subjektem veřejné správy, a to včetně specifikace podmínek, za nichž bylo zajištění poskytnuto,

e) vyplacených podílech na zisku a nerozděleném zisku,

f) ostatních prostředcích poskytnutých subjekty veřejné správy osobě ovládané subjektem veřejné správy působící ve zpracovatelském průmyslu,

a to včetně vztahů mezi jednotlivými stranami transakcí.

(2) Osoba ovládaná subjektem veřejné správy působící ve zpracovatelském průmyslu ⁴⁾, jejíž roční úhrn čistého obratu za bezprostředně předcházející účetní období je vyšší než částka odpovídající 250 000 000 EUR, která sestavuje konsolidovanou účetní závěrku⁸⁾, má povinnost předložit Úřadu výroční zprávu, účetní závěrku, zápisy z valných hromad a údaje podle odstavce 1 rovněž za konsolidační celek. Tím není dotčena povinnost účetních jednotek konsolidačního celku předložit výroční zprávu, účetní závěrku, zápisy z valných hromad a údaje podle odstavce 1 zvlášť. V případech, kdy osoba ovládaná subjektem veřejné správy působící ve zpracovatelském průmyslu⁴⁾ sestavuje konsolidovanou účetní závěrku⁸⁾ a konsolidované účetní jednotky⁹⁾ působí v tomtéž nebo úzce souvisejícím odvětví, mohou být výroční zpráva, účetní závěrka, zápisy z valných hromad a údaje podle odstavce 1 předloženy Úřadu pouze za konsolidační celek¹⁰⁾.

(3) Výroční zprávu, účetní závěrku, zápisy z valných hromad a údaje podle odstavce 1 je osoba ovládaná subjektem veřejné správy působící ve zpracovatelském průmyslu⁴⁾ povinna předložit Úřadu do 10 pracovních dnů ode dne zveřejnění účetní závěrky a výroční zprávy. Úřad předá tyto údaje Komisi do 15 pracovních dnů ode dne zveřejnění účetní závěrky a výroční zprávy.

(4) V případě, že osoba ovládaná subjektem veřejné správy působící ve zpracovatelském průmyslu ⁴⁾ nemá povinnost účetní závěrku a výroční zprávu zveřejnit, je povinna výroční zprávu, účetní závěrku, zápisy z valných hromad a údaje podle odstavce 1 předložit Úřadu do 8 měsíců po skončení jejího účetního období. Úřad předá tyto údaje Komisi do 9 měsíců po skončení účetního období této osoby.

(5) Osoba ovládaná subjektem veřejné správy působící ve zpracovatelském průmyslu ⁴⁾, u níž roční úhrn čistého obratu za uplynulé účetní období přesáhl částku 250 000 000 EUR, má povinnost sdělit Úřadu jeho výši, a to ve lhůtě 2 měsíců od skončení příslušného účetního období. Osoba ovládaná subjektem veřejné správy působící ve zpracovatelském průmyslu je povinna poskytnout na žádost Úřadu další informace potřebné ke splnění povinností podle tohoto zákona, a to ve lhůtě stanovené Úřadem, která nesmí být kratší než 15 pracovních dnů. Úřad lhůtu během jejího trvání na žádost prodlouží, existují-li pro prodloužení vážné důvody.

(6) Úřad eviduje a poskytuje Komisi aktualizovaný seznam osob ovládaných subjekty veřejné správy působících ve zpracovatelském průmyslu, u nichž roční úhrn čistého obratu za uplynulé účetní období přesáhl částku 250 000 000 EUR, a údaje o výši jejich ročního úhrnu čistého obratu, a to vždy k 31. březnu kalendářního roku.

§ 5

(1) Osoby účtující odděleně vedou účetnictví podle zákona o účetnictví a sestavují účtový rozvrh tak, aby účetní závěrka obsahovala i členění položek podle činností spojených se zvláštními a výlučnými právy nebo se službami obecného hospodářského významu, které byly osobě účtující odděleně svěřeny, a podle ostatních činností, kterými se zabývá; tím není dotčena povinnost vést účetnictví podle zvláštního právního předpisu¹¹⁾. Osoba účtující

odděleně uvede v účtovém rozvrhu nákladové a výnosové účty související na straně jedné s činnostmi spojenými se zvláštními a výlučnými právy nebo se službami obecného hospodářského významu a na straně druhé s jinými činnostmi, kterými se zabývá. Osoba účtující odděleně stanoví obsahové vymezení těchto účtů vnitřním předpisem.

(2) Ustanovení odstavce 1 se nevztahuje na osoby účtující odděleně

- a) u nichž za dvě účetní období bezprostředně předcházející účetnímu období, ve kterém měly uděleno zvláštní nebo výlučné právo nebo svěřenou službu obecného hospodářského významu, celkový roční úhrn čistého obratu nepřekročil částku odpovídající 40 000 000 EUR anebo v případě osob účtujících odděleně, které jsou oprávněny přijímat vklady od veřejnosti a poskytovat úvěry na vlastní účet, aktiva celkem nepřekročila částku odpovídající 800 000 000 EUR,
- b) poskytující služby, u nichž nemůže dojít k podstatnému ovlivnění obchodu mezi členskými státy Evropských společenství, nebo
- c) poskytující služby nebo vykonávající činnosti, na které se vztahují zvláštní právní předpisy ¹²⁾; povinnost účtovat odděleně nesmí ovlivnit závazky vyplývající ze Smlouvy o založení Evropského společenství nebo jiných předpisů Evropských společenství.

(3) Osoba účtující odděleně je povinna na žádost Úřadu prokázat plnění povinnosti podle odstavce 1 zejména předložením účtového rozvrhu a vnitřního předpisu uvedeného v odstavci 1, a to ve lhůtě stanovené Úřadem, která nesmí být kratší než 15 pracovních dnů. Úřad lhůtu během jejího trvání na žádost prodlouží, existují-li pro prodloužení vážné důvody.

(4) Údaje získané podle odstavce 3 Úřad předkládá Komisi na její žádost.

§ 6

(1) Osoba ovládaná subjektem veřejné správy, nejde-li o právnickou osobu uvedenou v § 3 odst. 3, se dopustí přestupku tím, že neeviduje údaje o veřejných prostředcích podle § 3 odst. 1, nebo evidované údaje o veřejných prostředcích neuschovává podle § 3 odst. 4, anebo je neposkytne podle § 3 odst. 5.

(2) Osoba ovládaná subjektem veřejné správy působící ve zpracovatelském průmyslu ⁴⁾, jejíž roční úhrn čistého obratu za bezprostředně předcházející účetní období je vyšší než částka odpovídající 250 000 000 EUR, se dopustí přestupku tím, že

- a) nepředloží výroční zprávu nebo řádnou účetní závěrku nebo zápisy z valné hromady anebo údaje podle § 4 odst. 1 písm. a) až e) ve lhůtě stanovené v § 4 odst. 3 nebo 4, nebo
- b) nepředloží výroční zprávu nebo účetní závěrku nebo zápisy z valných hromad anebo údaje podle § 4 odst. 1 písm. a) až e) ve lhůtě stanovené v § 4 odst. 3 nebo 4 za konsolidační celek ¹⁰⁾, jestliže sestavuje konsolidovanou účetní závěrku ⁸⁾.

(3) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako osoba účtující odděleně podle § 5, nejde-li o právnickou nebo podnikající fyzickou osobu uvedenou v § 5 odst. 2, dopustí přestupku tím, že nesplní povinnosti podle § 5 odst. 1.

§ 7

Za přestupek podle § 6 se uloží pokuta do 600 000 Kč.

§ 8

(1) Promlčecí doba činí 10 let.

(2) Přestupky podle tohoto zákona projednává Úřad.

(3) Alespoň jedna oprávněná úřední osoba podílející se na řízení o přestupku vedeném Úřadem v každém stupni musí mít vysokoškolské vzdělání nejméně v magisterském studijním programu v oboru právo na vysoké škole v České republice. Ustanovení zákona upravujícího řízení o přestupcích, která se týkají požadavků na vzdělání oprávněných úředních osob, se na řízení o přestupcích, k jejichž projednání je příslušný Úřad podle tohoto zákona, nepoužijí.

(4) Na postup Úřadu podle tohoto zákona se ustanovení § 24 až 27, 32, § 39 písm. b), § 42, 43, § 44 písm. d), § 68 písm. b), § 70, § 80 odst. 2 a 3, § 82 odst. 1 věty první, § 87, 89, § 93 odst. 1 písm. d), f), g) a h), § 93 odst. 3, § 95 odst. 3, § 96 odst. 1 písm. b), § 96 odst. 3 a § 98 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich nepoužijí.

§ 9

(1) Úřad kontroluje, zda osoba plní řádně povinnosti podle tohoto zákona. Při této kontrole postupuje Úřad podle zvláštního právního předpisu¹⁴).

(2) Úřad jedná s Komisí a zajišťuje potřebnou součinnost s jinými orgány Evropských společenství v oblasti zajištění povinností podle tohoto zákona.

(3) Zaměstnanci zařazení k výkonu práce v Úřadu jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech tvořících obchodní tajemství¹⁵), o nichž se dozvěděli při plnění úkolů, a to i po skončení pracovního poměru.

§ 10

Pro přepočítání EUR na české koruny pro účely této části zákona se použije kurs devizového trhu vyhlášený Českou národní bankou v den, který je rozvahovým dnem⁷) daného účetního období příslušné osoby.

§ 11

Tato část zákona se nevztahuje na Českou národní banku.

§ 12

Ustanovení této části zákona se poprvé použijí v účetním období, které započalo v roce 2007.

Změna zákona č. 235/2004 sb., o dani z přidané hodnoty

§ 13

V příloze č. 1 zákona č. 235/2004 Sb., ve znění zákona č. 635/2004 Sb., zákona č. 669/2004 Sb., zákona č. 124/2005 Sb., zákona č. 215/2005 Sb., zákona č. 217/2005 Sb., zákona č. 377/2005 Sb., zákona č. 441/2005 Sb., zákona č. 545/2005 Sb. a zákona č. 109/2006 Sb., odstavec první zní:

„Číselný kód Harmonizovaného systému popisu číselného označování zboží	Název zboží
01-23, 25	Potraviny včetně nápojů (vyjma alkoholických, vymezených zvláštním právním předpisem ⁷⁰⁾), živá zvířata, semena a rostliny, a přísady případně krmiva; voda. Mimo zboží zařazeného do číselných kódů: 2203-2208“.

Zaorálek v. r.

Klaus v. r.

Paroubek v. r.

¹⁾ Směrnice 80/723/EHS ze dne 25. června 1980 o průhlednosti finančních vztahů mezi členskými státy a veřejnými podniky a o finanční průhlednosti uvnitř některých podniků, ve znění Směrnice 85/413/EHS ze dne 24. července 1985, kterou se mění Směrnice 80/723/EHS o zprůhlednění finančních vztahů mezi členskými státy a veřejnými podniky, a ve znění Směrnice 93/84/EHS ze dne 30. září 1993, kterou se mění Směrnice 80/723/EHS o zprůhlednění finančních vztahů mezi členskými státy a veřejnými podniky, a ve znění Směrnice 2000/52/ES ze dne 26. července 2000, kterou se mění Směrnice 80/723/EHS o zprůhlednění finančních vztahů mezi členskými státy a veřejnými podniky.

²⁾ Zákon č. 273/1996 Sb., o působnosti Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů.

³⁾ § 20 odst. 1 písm. a) zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění zákona č. 353/2001 Sb. a zákona č. 437/2003 Sb.

⁴⁾ Kapitola D - Zpracovatelský sektor (podkapitola DA až DN) klasifikace NACE (Rev. 1) přílohy nařízení Rady (EHS) č. 3037/90 ze dne 9. října 1990 o statistické klasifikaci ekonomických činností v Evropském společenství.

⁵⁾ Čl. 86 odst. 2 Smlouvy o založení Evropského společenství.

Například § 18 a 19 zákona č. 29/2000 Sb., o poštovních službách a o změně některých zákonů (zákon o poštovních službách), § 3 odst. 1 písm. a) zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 77/2002 Sb., o akciové společnosti České dráhy, státní organizaci Správa železniční dopravní cesty a o změně zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 77/1997 Sb., o státním podniku, ve znění pozdějších předpisů.

⁶⁾ § 21 zákona č. 563/1991 Sb., ve znění zákona č. 437/2003 Sb.

⁷⁾ § 19 zákona č. 563/1991 Sb., ve znění zákona č. 492/2000 Sb., zákona č. 353/2001 Sb. a zákona č. 437/2003 Sb.

⁸⁾ § 22 zákona č. 563/1991 Sb., ve znění zákona č. 353/2001 Sb. a zákona č. 437/2003 Sb.

⁹⁾ § 22 odst. 2 zákona č. 563/1991 Sb., ve znění zákona č. 353/2001 Sb. a zákona č. 437/2003 Sb.

¹⁰⁾ § 22 odst. 3 zákona č. 563/1991 Sb., ve znění zákona č. 353/2001 Sb. a zákona č. 437/2003 Sb.

¹¹⁾ Zákon č. 563/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

¹²⁾ Například § 86 zákona č. 127/2005 Sb.

¹⁴⁾ Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁵⁾ § 17 zákona č. 513/1991 Sb.